

Liikenne- ja viestintävirasto

Liikenne- ja viestintäministeriön tilinpäätöskannanotto Liikenne- ja viestintäviraston vuoden 2024 tilinpäätöksestä

Liikenne- ja viestintäministeriö antaa valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) mukaisen perustellun kannanottonsa Liikenne- ja viestintäviraston vuoden 2024 tilinpäätöksestä.

Kannanotto on käsitelty ministeriön johtoryhmissä.

Yleistä

Tilinpäätöskannanoton perustana on viraston tilinpäätös, joka sisältää toimintakertomuksen, sekä siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus. Tilinpäätös ja toimintakertomus antavat kattavan ja luotettavan kuvan viraston toiminnasta eikä Valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomuksessa ollut virastolle huomautuksia.

Arvio tuloksellisuudesta, sen kehityksestä ja asetettujen tulostavoitteiden toteutumisesta

Vuodelle 2024 virastolle oli tulossopimuksessa asetettu yhteensä 9 hallinnonalan yhteiskunnallisiin vaikuttavuuden tavoitteisiin kytkeytyvää monivuotista tulostavoitetta. Tulostavoitteiden toteutumista mitattiin vuonna 2024 kaikkiaan 12 mittarin ja niitä koskevan 11 tavoitetason avulla.

Tavoitetasoista 10 toteutui kokonaan. Yksi tavoite saavutettiin vain osittain virastosta riippumattomista syistä. Yhden mittarin osalta toteumaa ei ollut arvioitu. Virasto suoriutui tulostavoitteiden osalta vuodesta erittäin hyvin ja tuki näin ansiokkaasti hallinnonalan vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista. Virasto muun muassa käynnisti vuoden aikana uudet, datanhallinta-asetuksen ja digipalveluasetuksen mukaiset viranomaistehtävät sekä niihin liittyvän poikkihallinnollisen yhteistyön, mikä on merkittävä uusi tehtäväkokonaisuus virastolle.

Tulossopimuksen liitteenä on viraston perustoimintaan liittyviä tavoitteellisia tunnuslukuja, jotka eivät ole varsinaisia tulostavoitteita, vaan niitä seurataan osana tulosohjausta. Tuotoksiin ja laadunhallintaan liittyvät tunnusluvut (10 kappaletta) ovat kehittyneet pääosin suunnitellusti. Ainoastaan lupien myöntämisestä määrääjässä ja puhelimitse tehtyjen asiakasyhteydenottojen määrääjää koskevissa tunnusluvuissa on poikkeamaa. Lupien myöntämisen määrääjät saavutettiin muutoin, mutta tavoitteesta jäätin tieliikenteen ammattiliikenteen luvissa, joissa kuitenkin nähtiin parannusta edellisvuoteen. Puhelimitse tehdyissä asiakasyhteydenotoissa 85,2 prosenttiin puheluista vastattiin palvelulupauksen mukaisessa ajassa (45 sekuntia), kun tavoitteena oli 90 prosenttia.

Viraston toiminnallisen tehokkuuden tunnusluvut eivät pääosin toteutuneet tavoitteiden mukaisesti. Ainoastaan tavoite alentaa ajoneuvoverotuksen kustannusta suhteessa verokertymään toteutui. Kaikkien muiden seurattavien suoritteiden yksikkökustannukset olivat vuoden 2023 kustannuksia suurempia. Viraston mukaan tähän vaikuttivat muun muassa palkkausten tarkistukset ja suoritteiden tuottamiseksi tarvittavien palveluiden hinnan tarkistukset.

Julkisoikeudellisten suoritteiden osalta tavoite kolmen vuoden kustannusvastaavuuskeskiarvosta toteutui. Liiketaloudellisten suoritteiden kolmen vuoden keskiarvoa koskeva kustannusvastaavuustavoite ei toteutunut, vaan ylittyi ollen 166 prosenttia (tavoite 116–122 prosenttia). Kustannusvastaavuus kuitenkin parani vuonna 2024 edelliseen vuoteen verrattuna (vuosimuutos 8 prosenttiyksikköä).

Tilintarkastuksessa kiinnitettiin huomiota siihen, että toiminnan tuottavuudesta ei ole esitetty TaA 65 § mukaisesti siitä kertovia tärkeimpiä ja kehitystä kuvaavia tietoja. Toisekseen tarkastuksessa nostettiin esille, että laaditussa yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmassa ei ole esitetty Valtiokonttorin määräyksen mukaisesti toteutunutta kustannusvastaavuutta varainhoitovuoden ja vertailuvuoden lisäksi myös toiselta vertailuvuodelta. Valtiontalouden tarkastusvirasto huomauttaa lisäksi, että vertailutietona ei ole myöskään voitu esittää varainhoitovuoden tavoitetta, koska sitä ei ole varainhoitovuodelle asetettu.

Kolmanneksi tilintarkastuksessa kiinnitettiin huomiota siihen, että virastolla on aktivoituna taseen keskeneräiseen käyttöomaisuuteen sellaisia järjestelmiä, joista ei ennen valmistumistaan kirjata kuluksi poistoja. Tällä on vaikutusta viraston laskelmissa vuodelta 2024 esitettyihin kuluihin sekä liiketaloudellisessa että julkisrahoitteisessa toiminnassa.

Viraston henkilötyövuosimäärä oli 1 145,5 (1069,8). Henkilöstön työtyytyväisyyttä ei voitu raportoida valtionhallinnon uuden työtyytyväisyyttä mittaavan järjestelmän käyttöönoton siirtymisen vuoksi. Työtyytyväisyyttä mitattiin kahden-kolmen kuukauden välein tehtävän fiilismittarin avulla. Tämän perusteella henkilöstön työfiilis pysyi vakaalla tasolla, mutta työkuormassa tapahtui ajoittaista vaihtelua.

Käytettyjen tuloksellisuuden raportoinnin perusteiden asianmukaisuus ohjauksen ja tulosvastuun kannalta sekä ministeriön kanta kehittämistarpeista

Virasto on pääosin asianmukaisesti ja riittävästi raportoinut sekä analysoinut tavoitteiden toteutumista. Tavoitteiden toteumaa tulisi arvioida myös silloin, kun vuosittaista tavoitetasoa ei ole asetettu. Virasto on suoriutunut vuodesta 2024 mallikkaasti vuoden aikana ilmenneistä haasteista ja erikoistilanteista huolimatta.

Viraston seurattavien tunnuslukujen osalta ministeriö kiinnittää huomiota toiminnallista tehokkuutta kuvaavien tunnuslukujen poikkeamaan tavoitellusta. Viraston tilinpäätöksessä esittämät perustelut yksikkökustannusten poikkeamille ovat ymmärrettäviä ja hyväksyttäviä. Tilanne lisää kuitenkin entisestään tarvetta etsiä jatkuvasti keinoja kustannustehokkuuden parantamiseksi. Ministeriö edellyttää, että viraston kehityshankkeet tukevat näitä pyrkimyksiä.

Virasto on toimintakertomuksessa selostanut siirtomäärärahan käyttöä. Selostuksessa on myös osin tarkasteltu siirtomenojen merkitystä ja vaikuttavuutta, jota on eräiden menojen osalta kiitettävästi erikseen selvitetty.

Ministeriö toteaa, että tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot antavat oikeat ja riittävät tiedot talousarvion noudattamisesta sekä kirjanpitoyksikön tuotoista ja kuluista sekä taloudellisesta asemasta valtion talousarviosta annetun lain mukaisesti. Liikenne- ja viestintäviraston tulee kuitenkin ottaa huomioon VTV:n tilintarkastajan vuosiyhteenvedon havainnot 2.5.2025 (D/313/04.08.01/2024) ja huolehtia siitä, että toiminnan tuottavuuden raportointia, yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa sekä oikaisu- ja korjaustositteiden laatua koskevat puutteet korjataan.

Toimenpiteet, joihin viraston on tarpeen ryhtyä tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Viraston tulee jatkaa toimintansa tehostamista hallitusohjelman tuottavuustoimenpiteet ja hallituksen keväällä 2024 sekä keväällä 2025 kehysriihissään tekemät lisätoimet huomioiden.

Virastolle asetettiin tulossopimuskaudelle (2024–2027) strategisesti merkittäviä tavoitteita. Virastolle on osoitettu myös uusia merkittäviä digitalisaation ja datatalouden sääntelyyn liittyviä tehtäväkokonaisuuksia, joihin ei ole saatu lisärahoitusta. Edellisessä tilinpäätöskannanotossa todettiin, että haasteiden ilmaantuessa on tärkeää, että näiden osalta virasto ja ministeriö käyvät yhdessä läpi, mitä olemassa olevilla resursseilla on mahdollista saada aikaan ja mitä ei, ja että tästä on yhteinen käsitys. Resurssitilanteen edelleen tiukentuessa tätä vuoropuhelua on syytä jatkaa. Viraston on tarpeen arvioida, mistä tehtävistä on mahdollista luopua ja priorisoida tehtäviään yhdessä ministeriön kanssa. Ministeriö kehittää tulostavoitteiden seurantaa, jolloin keskustelu niiden toteutumisesta ja toteuttamisesta helpottuu.

Liikenne- ja viestintäministeriön toimenpiteet tilinpäätöksen johdosta ja tuloksellisuuden parantamiseksi

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan tuottavuusohjelman toimeenpanoa seurataan säännöllisesti tapaamisissa, joihin osallistuvat kaikki hallinnonalan virastot. Ministeriö seuraa jatkuvasti viraston toiminnan ja talouden kehitystä sekä tehtävien kehittymistä. Seurannan niin edellyttäessä pyritään tekemään tuloksellisuuden parantamiseksi tarpeelliset ehdotukset säädösten muuttamiseksi tai lisärahoituksen saamiseksi.

Hallinnonalan konserniyhtenäisyyttä tukevaa ohjausmallia kehitetään. Kehittämisessä painotetaan edelleen prosessien sujuvoittamista ja vaikuttavuuden lisäämistä. Lisäksi tulostavoitteiden toteutumisen jatkuvaa seurantaa ja yhteensovittamista muihin ohjauksen prosesseihin tehostetaan.

Tuloksellisuuden parantamisessa jatketaan hallinnonalan yhteisten tavoitteiden ja tekemisen vahvistamista. Julkisen talouden tilanteen tiukentumisen ja hallinnonalalle osoitettujen uusien viranomaistehtävien vuoksi tavoitteita joudutaan priorisoimaan koko hallinnonalan osalta entistäkin painokkaammin.

Lulu Ranne
liikenne- ja viestintäministeri

Minna Kivimäki
kansliapäällikkö

Jakelu	Liikenne- ja viestintävirasto
Tiedoksi	Liikenne- ja viestintäministeriön osastot VM Valtiovarainministeriö Valtiontalouden tarkastusvirasto VTV Valtiokonttori/keskuskirjanpito